

Tárgy: ügyfél-azonosítás, ellenjegyzés szabályainak megszegése

BUDAPESTI REGIONÁLIS FEGYELMI BIZOTTSÁG FEGYELMI TANÁCSA

Ügyszám: 2019. F. 238/31.

A Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság fegyelmi tanácsa **dr. [...]** budapesti ügyvéd ellen folyamatban lévő fegyelmi eljárásban a 2023. április 24. napján megtartott nem nyilvános tárgyaláson zárt ülésben meghozta és kihirdette az alábbi fegyelmi

h a t á r o z a t o t :

A fegyelmi tanács megállapítja, hogy [...] eljárás alá vont ügyvéd 2 rendbeli szándékos fegyelmi vétséget követett el, ezért

**300.000 (Háromszázezer) Ft pénzbírság fegyelmi büntetéssel sújtja,
amelynek végrehajtását 2 (kettő) évre felfüggeszti.**

A fegyelmi tanács kötelezi az eljárás alá vont ügyvédet arra, hogy 80.000.-Ft átalányköltséget 30 napon belül fizessen meg a Budapesti Ügyvédi Kamara pénztárába, vagy banki utalással teljesítse a Budapesti Ügyvédi Kamara bankszámlájára.

I n d o k o l á s :

A bejelentés és az előzetes vizsgálat:

A jelen ügyben 2019. június 7-én érkezett L.A. bejelentése, amelyben azt kifogásolta, hogy ismeretlen személy az adataival visszaélve, tudta nélkül céget alapított az eljárás alá vont ügyvéd közreműködésével.

A bejelentés alapján a Budapesti Ügyvédi Kamara vezető fegyelmi biztosa az előzetes vizsgálatot elrendelte.

Az előzetes vizsgálati eljárás során az eljárás alá vont ügyvéd érdemi nyilatkozatot tett, amelyben elismerte, hogy a cégiratok aláírására egy könyvelőirodában, nem a jelenlétében került sor, az iratokat a bejelentő nem előtte, hanem a könyvelőiroda munkatársai előtt írta alá. Az ügyben keletkezett iratait csatolta, köztük a cégiratok 2018. szeptember 26-i keltezéséhez képest hónapokkal később, 2019. június 25-én elvégzett JÜB-ölés eredményét tartalmazó adatszolgáltatást, amely szerint a bejelentő lakcíme fiktívvé lett nyilvánítva 2019. április 5. napjával, a 2018. június 13-án kiállított lakcím igazolványa érvénytelen.

Az előzetes vizsgálatot lefolytató fegyelmi biztos a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján a határozatában az eljárás alá vont ügyvéddel szemben fegyelmi eljárást kezdeményezett, mert az eljárás alá vont ügyvéd

- nem tekintette meg a bejelentő okmányait;
- az érvénytelen lakcímkártya ellenére az abban foglalt adatokkal megszerkesztette a cégalapítás iratait;
- az okiratokat úgy ellenjegyezte, hogy a bejelentővel soha nem találkozott, vele kapcsolatba nem került,

ennek következtében jogszabályba ütköző okiratot készített és nyújtott be, amellyel egy rendbeli szándékos fegyelmi vétséget követett el.

A fegyelmi eljárás:

Az iratok átvételét követően a fegyelmi tanács elnöke az ügyben tárgyalást tűzött.

A megtartott tárgyaláson a fegyelmi biztos annyiban módosította a fegyelmi eljárást kezdeményező határozatban írtakat, hogy miután az eljárás alá vont ügyvéd az okmányellenőrzést utólag végezte el, így az nem állapítható meg, hogy a cégiratok aláírásakor valamely okmány már érvénytelen lett volna, így e körben nem tartotta fenn a felelősség megállapítására vonatkozó indítványát.

Az eljárás alá vont ügyvéd elismerte, hogy a bejelentő nem előtte írta alá az okiratokat, a JÜB ellenőrzést utólag végezte el, de abban biztos, hogy a bejelentő járt el személyesen. Arról nincs tudomása, hogy emiatt az ügy miatt büntetőeljárás lenne – akár ellene – folyamatban.

A bejelentő még a tárgyalást megelőzően csatolta a Kerületi Rendőrkapitányságon általa megtett feljelentésről felvett jegyzőkönyvet, valamint a bűnügy áttételéről hozott határozatot.

A fegyelmi tárgyaláson előadta, hogy 2018. novemberében elhagyta az iratait, a könyvelőirodában nem járt, nem ismeri őket, ő nem írt alá semmit, bankszámlát nem nyitott, cégkapu hozzáférést nem regisztrált. Úgy szerzett tudomást a cégalapításról, hogy különböző szabálysértési ügyekben készült hivatalos iratokat érkeztek a címére. A cégiratokon lévő aláírásról úgy nyilatkozott, hogy hasonlítanak az övéhez, de ezek nem az ő aláírásai. Felmutatta az okmányai elvesztésének bejelentéséről szóló, 2018. június 13-án kelt iratot. Csatolta a részére különböző hatóságoktól különböző, de leginkább gépjárművekkel elkövetett szabálysértési ügyekben érkezett iratokat, idézéseket.

A fegyelmi tanács tanúként hallgatta meg K.G.K.-t és Z.M.-t, akik a könyvelőirodában dolgoztak a cégalapítás idején. Egyezően adták elő, hogy a bejelentő kereste fel az irodát, hogy sürgősen céget szeretne alapítani. Z.M. fényképezte le az iratait, majd átküldték az eljárás alá vont ügyvédnek e-mailen a cégalapításhoz szükséges adatokkal együtt.

Az aláírásra a könyvelőirodában került sor K.G.K. előtt, mert az eljárás alá vont ügyvéd nem ért oda a megbeszélte időpontra, az ügyfél, a bejelentő pedig nagyon sietett, nem tudta megvárni az ügyvédet. A bejelentő másnap visszament az ellenjegyzett okiratokért.

A bejelentő tagadta, hogy bármelyik tanút ismerné, bármikor is járt volna a könyvelőirodában. Az elrendelt szembesítés nem vezetett eredményre.

A fegyelmi tanács megkereste a nyomozó hatóságot, hogy a bejelentő feljelentése alapján indult eljárásban az eljárás alá vont ügyvéd gyanúsítására sor került-e. Bár a rendőrség válasza szerint a 2020. január 27-i fegyelmi tárgyalás időpontjáig az eljárás ismeretlen tettes ellen folyt, a fegyelmi tanács a fegyelmi eljárást felfüggesztette a büntetőeljárás jogerős befejezéséig, figyelemmel arra, hogy a cégiratokon szereplő aláírások valódiságával kapcsolatos vizsgálat lefolytatására, a tényállás tisztázására a nyomozó hatóságnak szélesebb jogköre, lehetősége van.

Többszöri megkeresésre a nyomozó hatóság 2023. február 8-án arról tájékoztatta a fegyelmi tanácsot, miszerint a nyomozás során az eljárás alá vont ügyvéd gyanúsított kihallgatására nem került sor, az eljárást 2021. december 23-án megszüntették. Erre tekintettel a fegyelmi tanács elnöke a fegyelmi eljárást folytatását rendelte el.

A megállapított tényállás:

A fegyelmi eljárásban a rendelkezésre álló iratok, valamint az eljárás alá vont ügyvéd nyilatkozatai alapján megállapított tényállás szerint az eljárás alá vont ügyvéddel állandó megbízási jogviszonyban álló, könyvelési tevékenységet végző iroda, a D.C. Kft 2018. szeptember 26-án e-mailben kereste meg az eljárás alá vont ügyvédet, hogy még aznapra el kellene készíteni L.T. Kft cégelnevezéssel egy egyszemélyes kft alapításához a szükséges iratokat az átküldött adatok és személyi okmányok alapján azzal, hogy az iratok aláírására a könyvelőirodában kerül sor.

A cégiratokat az eljárás alá vont ügyvéd elkészítette, majd e-mailen megküldte a könyvelőirodának, hogy ha az ügyfél, L.A. hamarabb odaér, át tudja azokat olvasni. Miután az eljárás alá vont ügyvéd a megbeszélte időpontra nem tudott a könyvelő irodába elmenni, ezért megkérte a könyvelőiroda egyik munkatársát, Z.M.-t, hogy kérje el az ügyfél személyi okmányait és hasonlítsa össze az e-mailen megküldött iratokkal.

A bejelentő az iratokat a könyvelő iroda munkatársa, K.G.K. előtt aláírta és az összes példányt otthagyta. Az eljárás alá vont ügyvéd később, de még aznap elment a könyvelőirodába és utólag ellenjegyezte a cégiratokat, azokból egy példányért a bejelentő másnap visszament.

Az így elkészült és benyújtott iratok alapján a cégbíróság a cégalapítást 2018. szeptember 27-én bejegyezte.

Az eljárás alá vont ügyvéd az aláírást, ellenjegyzést megelőzően az ügyfél azonosítását nem végezte el, a személyi okmányokat a JÜB nyilvántartásban nem ellenőrizte le, arra csak több hónappal később, az előzetes vizsgálat elrendelését követően, 2019. június 25-én került sor. A Belügyminisztérium JÜB adatszolgáltatása szerint a bejelentő lakcímének fiktívvé nyilvánítása 2019. április 5-i keltezésű, a lakcím igazolványának állapota pedig érvénytelen volt az ellenőrzés időpontjában.

A bejelentő 2019. év elejétől kezdődően több alkalommal kapott szabálysértési ügyekben hatósági iratokat, valamint felszólító leveleket, amelyek mindegyike a Kft. néven szereplő gépjárművekkel elkövetett közúti közlekedés szabályainak megsértésével, valamint több tucatszámú, a Kft néven szereplő gépjármű utáni felelősségbiztosítási díj elmaradása miatti követeléssel voltak kapcsolatosak.

A bejelentő 2019. március 8-án feljelentést tett a Kerületi Rendőrkapitányságon, hogy ismeretlen személy a tudta nélkül a nevében céget alapított a korábban elvesztett személyi iratainak felhasználásával. A bejelentő egyebekben még 2018. június 13-án bejelentette a Fővárosi Kormányhivatal Kerületi Hivatalánál az okmányai elvesztését.

Az intellektuális közokirat-hamisítás büntettének alapos gyanúja miatt ismeretlen tettes ellen indult büntetőeljárást végül a NAV Vizsgálati Osztálya fejezte be, az eljárás alá vont ügyvéd gyanúsított kihallgatására nem került sor, az eljárást 2021. december 23-án a Be. 398. § (1) bekezdés c) pontja alapján – mert a rendelkezésre álló adatok, illetve bizonyítási eszközök alapján nem állapítható meg bűncselekmény elkövetése – a nyomozóhatóság megszüntette.

A fegyelmi biztos végindítványa:

A fegyelmi biztos a végindítványában a büntetőeljárás megszüntetésére figyelemmel nem látta bizonyíthatónak, hogy az okiratokat nem a bejelentő írta alá, és ugyan két tanú igazolta, hogy az aláírásra előtűk került sor, de ők nem minősülnek az eljárás alá vont ügyvéd helyetteseinek. Ez alapján megállapítható, hogy az eljárás alá vont ügyvéd megszegte az ellenjegyzés szabályait, és a JÜB-ölést is csak utólag végezte el. Ezért 2 rendbeli fegyelmi vétség elkövetését és pénzbírság fegyelmi büntetés kiszabását indítványozta. Enyhítő körülményként kérte figyelembe venni az időmúlást, az eljárás alá vont ügyvéd elismerését és megbánását.

Az eljárás alá vont ügyvéd sajnálkozását fejezte ki a történetek miatt, korábbi nyilatkozatait fenntartotta.

A fegyelmi tanács döntése:

A fegyelmi eljárást kezdeményező határozatban az eljárás alá vont ügyvéd terhére rótt szabályszegések 2018. szeptember 26-i elkövetésekor hatályos, az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény (Üttv.) 107. § a) pontja értelmében fegyelmi vétséget követ el az ügyvédi tevékenységet gyakorló kamarai tag, ha az ügyvédi tevékenység gyakorlása során az e tevékenység gyakorlásából eredő, jogszabályban, a Magyar Ügyvédi Kamara Alapszabályában és a területi kamara alapszabályában, vagy etikai szabályzatban meghatározott köteleességét szándékosan vagy gondatlanságból megszegi.

Az Üttv. 1. § (3) bekezdése kimondja, hogy az ügyvédi tevékenység gyakorlójának az ügyvédi tevékenységet lelkiismeretesen, a legjobb tudása szerint, a jogszabályok megtartásával kell gyakorolnia.

Az Üttv. 32. § (7) bekezdése rögzíti, hogy a közhiteles nyilvántartásba való bejegyzés alapjául szolgáló okirat ellenjegyzését megelőzően az ügyvéd - a személyazonosság és az okmány érvényességének ellenőrzése érdekében - a (2)-(4) és a (6) bekezdés alkalmazásával azonosítja a jognyilatkozatot tevő személyeket, szervezeteket, valamint az azok képviselőjében eljáró személyeket.

Az Üttv. 32. § (8) bekezdése alapján a magyar állampolgársággal vagy magyarországi lakcímmel rendelkező személynek az Üttv. 32. § (7) bekezdés szerinti azonosítása során az okirat ellenjegyzését megelőzően az ügyvéd köteles a bemutatott okmányra vonatkozó, az Üttv. 32. § (3) bekezdés szerinti adatokat igényelni, kivéve, ha az adatigénylésre az érintett személy vonatkozásában harminc napon belül már sor került.

A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény (Pmt.) 73. § (1) bekezdése rögzíti, hogy az e törvényben meghatározott ügyfél-átvilágítási és bejelentési kötelezettség az ügyvédet - a (3) bekezdésben foglalt kivétellel - akkor terheli, ha az Üttv. 3. § (1) bekezdés i) pontja szerinti tevékenységet végez, vagy ha pénz és értéktárgy letéti kezelését végzi, illetve a következő jogügyletek előkészítésével és végrehajtásával összefüggésben végez az Üttv. 2. § (1) bekezdésében meghatározott ügyvédi tevékenységet:

c) gazdasági társaság vagy egyéb gazdálkodó szervezet alapítása, működtetése, megszűnése.

Az Üttv. 44. § (1) bekezdése értelmében az ellenjegyzéssel az ügyvéd tanúsítja, hogy

- a) az okirat a jogszabályoknak megfelel,
- b) a felek nyilatkoztak arról, hogy az okiratban foglaltak megfelelnek az akaratuknak,
- c) az okiratban megjelölt felek, illetve az eljáró képviselők azonosítását elvégezte, és
- d) az okiratot a felek előtte írták alá vagy az okiraton szereplő aláírást előtte sajátjukként ismerték el.

A bejelentő azt kifogásolta, hogy az eljárás alá vont ügyvéd közreműködésével ismeretlen személy az általa korábban elvesztett személyi okmányai adataival visszaélve céget alapított. Állítása szerint az eljárás alá vont ügyvédnél soha nem járt, semmilyen iratot nem írt alá. Emiatt őt jelentős mértékű kár is érte.

A bejelentő azon állítását, miszerint a cégiratokat nem ő írta alá, az emiatt indult nyomozás adatai nem támasztották alá, tekintettel arra, hogy a több évig tartó eljárásban végül a rendelkezésre álló adatok, illetve bizonyítási eszközök alapján nem volt megállapítható bűncselekmény elkövetése, ezért a büntetőeljárást a nyomozóhatóság megszüntette.

Az viszont nem volt vitatott, hisz az eljárás alá vont ügyvéd már az előzetes vizsgálat során benyújtott nyilatkozatában elismerte, hogy a bejelentővel nem találkozott, az adatait, okmányait e-mailen kapta meg, azokat – a személyes találkozás hiányában – nem tekintette meg, a JÜB keretrendszerben azok ellenőrzését akkor nem, csak később végezte el, a cégalapítás iratait a bejelentő nem előtte írta alá. Az is tényszerűen megállapítható volt, hogy az okiratok aláírásának helyszínéül szolgáló könyvelőiroda munkatársait kérte meg az okmányok megtekintésére, és előttük történt az iratok aláírása is.

Az sem volt vitás, hogy az eljárás alá vont ügyvéd által szerkesztett cégalapítási iratok közhiteles nyilvántartásba való bejegyzés alapjául szolgáló okiratok voltak, így az Üttv. 32. § (7) bekezdése értelmében kötelező volt a személyazonosság és az okmány érvényességének ellenőrzése, vagyis a JÜB-ölés, méghozzá az okirat ellenjegyzését megelőzően.

Miután a JÜB adatszolgáltatás az okirat ellenjegyzését követő több hónappal későbbi időpontban készült, így a fegyelmi tanács tényként tudta megállapítani, miszerint az eljárás alá vont ügyvéd az Üttv. 32. § (8) bekezdésében foglalt kötelezettségének nem tett eleget, mert az ellenőrzésre nem a törvény által előírt időpontban került sor. Az pedig nyilvánvaló, hogy a könyvelőiroda munkatársainak okmány megtekintése, akár az okiratokba foglalt adatokkal való egyezőségének összevetése nem pótolja, nem váltja ki az ügyvédet terhelő azonosítási kötelezettséget, miután a munkatársak nem tekinthetők az ügyvéd Üttv. szerinti helyettesítésére jogosult személyeknek.

Az eljárás alá vont ügyvéd azt sem vitatta, hogy az okiratok aláírásakor nem volt jelen, az nem előtte történt. Ezen elismerésére is tekintettel – amelyet a tanúként meghallgatott könyvelőirodai munkatársak megerősítettek – az ellenjegyzés Üttv. 44. § (1) bekezdésében írt szinte valamennyi szabályát megszegte, hiszen az aláíró fél okiratba foglalt akaratát, szándékát tartalmazó nyilatkozatot nem volt módja megismerni, a fél azonosítását nem végezte el, az okiratot a fél nem előtte írta alá.

Mindezek alapján – a fegyelmi biztos indítványával egyezően – a fegyelmi tanács azt állapította meg, hogy az eljárás alá vont ügyvéd megszegte az ügyfél-azonosítás Üttv. 32. §-ában és a Pmt. 73. §-ában írt rendelkezéseit, amellyel egy rendbeli szándékos fegyelmi vétségét követett el. Megszegte továbbá az Üttv. 44. §-ában írt ellenjegyzésre vonatkozó szabályokat is, amellyel további 1 rendbeli szándékos, így összesen 2 rendbeli szándékos fegyelmi vétséget valósított meg. A szándékosság megállapíthatósága egyértelmű, miután a kötelező jogszabályi rendelkezéseket az ügyvédi tevékenység gyakorlójának ismernie kell.

A joghátrány alkalmazása körében a fegyelmi tanács különös súllyal vette figyelembe az elkövetett mulasztások tárgyi súlyát. A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása tilalmának hatékony érvényesítése érdekében az ügyvédek Üttv-ben és a Pénzmosási törvényben, valamint Szabályzatban rögzített ügyfél-azonosítási kötelezettsége és menete a Pmt. céljával összhangban került rögzítésre. A pénzmosás megelőzésével kapcsolatosan kiemelt szerep és ehhez társulva kiemelt felelősség jut az ügyvédeknek, így rendkívül lényeges, hogy az ügyvédek a pénzmosás megelőzésével kapcsolatosan teljes körű és pontos ismeretekkel rendelkezzenek, illetve a szabályokat betartsák.

És ehhez szorosan kapcsolódik az ellenjegyzés szabályainak maradéktalan teljesülése, ugyanis az ellenjegyzési szabályok bármely esetben történő megsértése súlyosan veszélyezteteti azon privilégiumot, amivel a jogalkotó az ügyvédséget felruházta, ezáltal össz-ügyvédi érdeket sért. Így kiemelt tárgyi súlyú minden olyan magatartás, amely alkalmas arra, hogy az ügyvédi okiratokkal szembeni bizalmat aláássa. Ezek okán a fegyelmi tanács a pénzbírság alkalmazását látta mindenképp indokoltnak.

A pénzbírság mértékének megállapításánál azonban figyelemmel volt az enyhítő körülmények jelentős számára, így az eljárás alá vont ügyvéd ténybeli és felelősségére is kiterjedő elismerésére, megbánására, a cselekmény 2018-as elkövetése óta az eljárás alá vont ügyvéden kívülálló okból eltelt igen hosszú időre, valamint kisebb súllyal arra a tényre, hogy a cselekmény elkövetésekor fegyelmi büntetés még nem volt vele szemben kiszabva.

Mindezen büntetéskiszabási körülmények alapján a fegyelmi tanács – a fegyelmi biztos indítványával egyezően – az Üttv. 108. § b) pontja alapján a pénzbírság fegyelmi büntetést és annak a rendelkező részben foglalt mértékét látta megfelelőnek és az elkövetett fegyelmi vétség tárgyi súlyával arányban állónak. Ugyanakkor az eljárás alá vont ügyvéd személyi körülményeire és az enyhítő körülmények nagy számára, de különösen a fegyelmi tárgyaláson tanúsított megbánó magatartására is tekintettel a fegyelmi tanács úgy ítélte meg, hogy a speciális és generális prevenció elérhető a fegyelmi büntetés végrehajtásának felfüggesztésével is, így az Üttv. 111. § (1) bekezdése alapján a pénzbírság végrehajtását két évre felfüggesztette.

Ezzel kapcsolatban felhívja a fegyelmi tanács az eljárás alá vont ügyvéd figyelmét, hogy fegyelmi büntetés végrehajtása felfüggesztésének ideje alatt elkövetett újabb fegyelmi vétség miatt jogerősen kiszabott újabb fegyelmi büntetés esetén a felfüggesztett büntetést végre kell hajtani, továbbá a fegyelmi büntetés végrehajtása felfüggesztésének ideje alatt a felfüggesztést megelőzően elkövetett fegyelmi vétség miatt kiszabott újabb fegyelmi büntetés esetén a fegyelmi tanács a felfüggesztett büntetés végrehajtását elrendelheti (Üttv. 111. § (2)-(3) bek.).

Miután az eljárás alá vont ügyvéd felelőssége megállapításra került, a fegyelmi tanács az Üttv. 142. § (2) bekezdése alapján kötelezte az eddigi eljárással felmerült átalányköltség viselésére.

A Fegyelmi Tanács külön is felhívja az eljárás alá vont ügyvéd figyelmét arra, hogy az Üttv. 22. § (1) bekezdés g) pontja szerint nem folytathat ügyvédi tevékenységet az, akinek ügyvédi kamarával szemben legalább a kamarai szabályzatban meghatározott mértékű lejárt tagdíjtartozása vagy végrehajtható kamarai határozaton alapuló más tartozása van, és azt az ügyvédi kamara írásbeli felhívására sem egyenlítette ki, míg az Üttv. 149. § (1) bekezdés b) pontja alapján a területi kamarai tagságot a kamara megszünteti, ha a kamarai tag az ügyvédi kamarai tagdíjfizetési vagy végrehajtható fegyelmi határozatból fakadó fizetési kötelezettségét felszólítás ellenére nem teljesítette.

A Fegyelmi Tanács határozata 2023. május 30. napján jogerős és a felfüggesztett büntetés kivételével végrehajtható.

(Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság – 2019. F. 238.)